

מדריך זכויות לעולה

עליתם בשעה טובה לישראל. כעולים אתם זכאים לייבא לארץ חפצים שונים (טובין) ללא תשלום מסים. אלו חפצים פטורים ממס? אלו מסים תשלמו על רכישת או יבוא רכב? מהם התנאים לקביעת זכאותכם ואיך מאריכים אותה? מהן הזכויות של בני זוגכם? על כל אלה ועוד במדריך שלפניכם. עלייתם בשעה טובה לישראל. כעולים אתם זכאים לייבא לארץ חפצים שונים (טובין) ללא תשלום מסים. אלו חפצים פטורים ממס? אלו מסים תשלמו על רכישת או יבוא רכב? מהם התנאים לקביעת זכאותכם ואיך מאריכים אותה? על אלה ועוד במדריך שלפניכם.

1. הגדרות יבוא אישי
2. נהלים ותנאים לקביעת הזכאות
3. פתיחת תיק זכאות במכס
4. תקופת הזכאות והארכתה
5. זכויות בני זוג
6. הטובין הכלולים בזכאות
7. מסים על רכב
8. מיסוי ירוק ברכישת רכב
9. זכויות בני זוג ברכישת רכב
10. פריטים שייבואם אסור
11. פריטים שייבואם מותנה באישור הרשות המוסמכת
12. קבלת מידע

1. הגדרות יבוא אישי

אלו הן ההגדרות הרלוונטיות למדריך זה:

זכאי לפטור

אחד מסוגי הנכנסים המפורטים בהמשך בסעיף "הזכאים לפטור", שממלא אחר התנאים הדרושים.

זכויות

פטור מתשלום מסים, או תשלום מסים מופחתים - בעת שחרורם של טובין מיובאים מפיקוח המכס או ברכישתם בישראל, כפי שנקבע על-ידי רשות המסים בישראל.

טובין

חפצים אישיים, חפצי בית, כלי עבודה וחפצים דומים.

מטען בלווה

מטען המיובא עם הנכנסים בכניסתם הקובעת לישראל.

משלוח

- מטען של חפצי-בית המגיע באונייה או במטוס.
- חפצי-בית הנשלחים בחבילת דואר.
- חפצי-בית המיובאים עם הזכאים, אך לא בכניסתם הקובעת.
- הזכאים יכולים לייבא בסך הכול עד 3 משלוחים.

קטין

קטינים הם מי שגילם, בעת כניסתם לישראל, פחות מ-18 שנים.

תקופת הזכאות

משך הזמן שהזכאים יכולים לממש בו את זכויותיהם. התקופה מחושבת החל מיום הכניסה הקובעת, כנאמר למעלה.

הזכאים לפטור

- עולים על-פי חוק השבות.
- קטינים חוזרים - מי שקיבלו תעודת קטין חוזר ממשרד הקליטה.
- אזרחים עולים - מי שקיבלו תעודת אזרח עולה ממשרד הקליטה.
- תושבי קבע.

2. נהלים ותנאים לקביעת הזכאות

הזכויות נקבעות על-פי דיני יבוא אישי, לפי הקריטריונים הבאים:

- המעמד, הגיל והמצב המשפחתי של הנכנסים ביום הכניסה הקובעת לישראל בפעם הראשונה, בהתאם לרשום במסמך הכניסה שבידיהם.
- במקרים אחרים - בעת שינוי המעמד לעולים (כמו שינוי ממעמד תיירים לעולים).

אישור הזכויות מותנה בקיום התנאים הבאים:

- ביבוא על שם הזכאים - מסמכי יבוא הטובין לישראל יהיו על שם הזכאים.
- שימוש עצמי - הטובין, שזכאים מייבאים או רוכשים בזכויותיהם, יהיו לשימושם העצמי בישראל לתקופה של 6 שנים לפחות מיום שחרורם או רכישתם.
- לגבי רכב - לתקופה של 4 שנים לשימוש עצמי בישראל.
- כמות סבירה - ניתן לייבא עד 3 מקלטי טלוויזיה ו-3 מחשבים אישיים לכל משפחה.
- לגבי יתר מכשירי החשמל והאלקטרוניקה וכן פריטי ריהוט עיקריים - ניתן לייבא פריט אחד מכל סוג.
- שחרור טובין - שחרור הטובין יבוצע על-ידי הזכאים, או על-ידי סוכני מכס שקיבלו ייפוי כוח כדין מהזכאים.

לתשומת ליבכם:

- אין להעביר את הטובין לשימושם של אחרים לפני תום התקופה, זמנית או דרך קבע, בתמורה או ללא תמורה.
- אי-קיום תנאי זה מהווה הפרה של תנאי הפטור.

3. פתיחת תיק זכאות במכס

המידע לגבי כל העולים המגיעים לישראל מועבר למכס במסר אלקטרוני ממשרד הקליטה, ותיק הזכאות במכס נפתח באופן אוטומטי. במקרים חריגים (תקלה או טעות) ניתן לפתוח תיק אצל פקידי המכס באופן ידני. לשם כך יש להציג את המסמכים הבאים:

- תעודה מטעם משרד הקליטה.
- דרכון זר הכולל אשרת עלייה או דרכון ישראלי.
- במידה שהזכאים נשואים, עליהם להציג את דרכון בני או בנות הזוג.

4. תקופת הזכאות והארכתה

תקופת הזכאות

המועד למימוש	הטובין
ביום הכניסה הקובעת בלבד.	הפצים אישיים
ביום הכניסה או 30 יום לפניו, או עד 3 שנים אחריו.	הלבשה והנעלה המיובאים בדואר
עד 3 שנים מתאריך קבלת מעמד העולה.	הפצי בית, כלי עבודה, מכשירים ומכונות לעסק
עד 3 שנים מתאריך קבלת מעמד העולה.	רכב

הארכת תקופת הזכאות תתאפשר במקרים הבאים בלבד:

ההארכה	המקרה
תקופת השירות (לא כולל שירות בקבע) אינה נספרת, ותקופת הזכאות שנתורה לפני הגיוס נמשכת לאחר השחרור.	1. העולים התייצבו לשירות סדיר-חובה בצה"ל במהלך תקופת הזכאות.
תקופת הזכאות תוארך בשנה מיום תום הלימודים. תקופה זו אינה מוקפאת ואינה נגררת, גם אם הסטודנטים יוצאים לחוץ לארץ מיד לאחר לימודיהם.	2. עולים שהחלו ללמוד תוך 18 חודש מיום כניסתם כתלמידים מן המניין ב"מוסד להשכלה גבוהה", ותקופת לימודיהם הייתה רצופה ולא עלתה על 5 שנים (במקצועות רפואה ומשפטים תינתן תקופת לימודים ארוכה יותר).
תקופת הזכאות תוארך באמצעות מילוי באופן מקוון של הטופס הארכת זכאות לעולים חדשים מעל 6 חודשים ושליחתו. אין צורך בהגעה או בשליחת מסמכים לבית המכס.	3. לא חל על קטין חוזר עולים ששהו מחוץ לישראל 6 חודשים רצופים במהלך תקופת זכאותם.

5. זכויות בני זוג

- בני-זוג יכולים לממש זכויות לגבי הפצי-בית על-פי זכויותיו של אחד מבני-הזוג:
 - אם שניהם באותו מעמד אך גם אם הם במעמד שונה.
 - בכל מקרה, לא יאושר הפטור לאחד מבני-הזוג, ללא בדיקת דרכונו של בן-הזוג השני.
- לא ינתן פטור בשנית לגבי טובין, ששוחררו בעבר בפטור ממסים בזכויות כלשהן על-ידי הזכאים או בני זוגם.
- עולים, שבני זוגם מימשו פטור על טובין מאותו סוג (כשלא היו בני זוגם) וחלפו שש שנים מהיום ששוחררו הטובין על-ידי בני-הזוג, יהיו זכאים לפטור לגבי טובין.

6. הטובין הכלולים בזכאות

- אישור הזכאות מאפשר לייבא או לרכוש טובין מתוצרת הארץ בפטור מתשלום מסים. למשל: הפצים אישיים, הפצי בית, כלי עבודה ניידים, מכשירים ומכונות לעסק, רכב מנועי (פטור חלקי).
- הפטור מתשלום מסים ינתן רק אם ולאחר שהזכאים יזיחו את קיומם של תנאים המפורטים למעלה, בסעיף "נהלים ותנאים לקביעת הזכאות".

הפצים אישיים

- הלבשה, הנעלה וצורכי טואלט אישיים - מהסוגים ובכמויות שנהוג להביא כמטען יד של נוסעים. יינות ומשקאות, משקה חריף עד 1 ליטר ויין עד 2 ליטר - לכל אחד מהנכנסים מגיל 18.
- תמרוקים כוהליים, עד ¼ ליטר - לכל אחד מהנכנסים.
- סבך על כל צורותיו, במשקל שאינו עולה על 250 גרם. סיגריות - עד 200 סיגריות שהן חבילה (פקט).
- הפצים אחרים שלא פורטו למעלה, שהבאתם אתכם בכניסתכם לשימוש עצמי או כמתנה לאדם אחר, שערכם אינו עולה על \$200 (ארצות הברית) - לכל אחד מהנכנסים מגיל שנתיים ומעלה.
 - במסגרת סכום זה ניתן להביא סוגי מזון, שמשקלם הכולל הוא עד 3 קילוגרם, בתנאי שמשקלו של כל סוג מזון לא יעלה על 1 קילוגרם. (לגבי פריטים שייבואם אסור - ראו בהמשך).
 - הפטור הוא אישי לכל אחד מהנכנסים, ולכן אין לצרף זכויות של מספר נכנסים ולקבל פטור לגבי חפץ, שערכו מעל \$200.
 - אם ערכו של חפץ מיובא עולה על \$200, לא ניתן לקבל פטור על \$200 ולשלים מסים על ההפרש. הנכנסים יחויבו בתשלום המסים על ערכו המלא של החפץ.

לתשומת ליבכם:

- הפטור על הפצים אישיים ינתן לכם, רק אם החפצים יובאו עימכם באותו כלי ההסעה.
- אם ברשותכם רק הפצים אישיים בכמויות או בערכים שפורטו למעלה, אתם יכולים לעבור במסלול הירוק.
- אם ברשותכם הפצים אישיים בכמות או בערך העולה על המפורט למעלה, עליכם לעבור במסלול האדום.

הפצי-בית המיובאים מחוץ לארץ הפצי-בית הם באופן כללי, טובין מהסוג המשמש בדירת מגורים, ואינם כוללים ציוד להתקנת קבע, כגון: טובין לאינסטלציה, חומרים לבנייה, לריצוף או לכיסוי קירות (טפטים, אריחים, שיש ואחרים).

לתשומת ליבכם:

- יש לוודא, שחפצי-הבית יגיעו בתוך תקופת הזכויות, שהיא שלוש שנים מיום השיבה לארץ.
- ניתן לייבא את הפצי הבית המפורטים למעלה - בלא יותר משלושה משלוחים.
- חפץ ביתי, שתבחרו לייבאו עימכם כמטען נלווה בעת כניסתכם המהווה שיבה לישראל - לא יחויב במסים ולא יחשב כאחד משלושת המשלוחים שלגביהם אתם זכאים לפטור. במקרה זה עליכם לעבור במסלול האדום, להצחיר על הטובין, ולקבל הנחיות נוספות.

לתשומת ליבכם:

- ניתן לייבא את הפצי הבית המפורטים למעלה - בלא יותר משלושה משלוחים.
- ניתן לייבא עד 3 טלוויזיות ו-3 מחשבים אישיים, לכל משפחה.
- לגבי יתר מכשירי החשמל והאלקטרוניקה ופריטי ריהוט עיקריים - ניתן לייבא פריט אחד מכל סוג.

כלי עבודה מהסוג הנישא ביד

בתקופת הזכאות ניתן לייבא בפטור ממסים, כלי עבודה בתנאים הבאים:

- הכלים מיועדים לצורכיכם המקצועיים, לפי קביעת פקיד המכס.
- הם מהסוג הנישא ביד (בהתאם להגדרתם בפרט 84.67 לתעריף המכס) לפי קביעת פקיד המכס.
- ערכם הכולל, כפי שייקבע בנמל היבוא, אינו עולה על סכום השווה ל-\$1,650.

מכשירים ומכונות לעסק

מכונות, מכשירים וכלים המיועדים להקמת עסק של עולים, מהסוג המשמש בתעשייה, מלאכה, חקלאות או מטרה מאושרת אחרת - פטורים ממסים בכפוף לאישור המנהל.

- מתן פטור זה כפוף לקיום התנאים הבאים:
 - ערך כל הצויד לא יעלה על \$36,000 פו"ב (FOB). בסכום זה כלולים כלי עבודה מיטלטלים שערכם אינו עולה על \$1,650 (ראו למעלה - 'כלי עבודה הנישאים ביד').
 - הצויד ישמש במפעלם של הזכאים (בית מלאכה, משק, עסק) ויוחזק בשטח המפעל.
 - כנגד הפטור (במידה שיאושר על ידי המנהל) תופקד ערבות בנקאית בגובה המיסים.

יבוא חפצים בחבילות דואר

- אם תגיע על שמכם חבילת דואר המכילה חפצי בית, היא תיחשב לכם כאחד משלושת המשלוחים בלגביהם אתם זכאים לפטור.
- חבילת דואר המכילה פריטי הלבשה והנעלה בלבד, שנשלחה לישראל לפני הכניסה - תהיה פטורה ממסים ולא תיחשב כמשלוח בתנאים הבאים:
 - אם הגיעה לישראל תוך 30 יום לפני הכניסה.
 - אם הגיעה ביום הכניסה (כמטען נלווה).
 - אם הגיעה תוך 3 חודשים מיום הכניסה.

רכב מנועי

הגדרת רכב מנועי כוללת:

- אופנוע.
- מכונות נוסעים - רכב המיועד להסעת נוסעים מסוג M1 או M2, כמשמעותם בתקנה 271א' לתקנות התעבורה, שמשקלו לא יעלה על 3,500 קילוגרם.

לתשומת ליבכם

- הפירור על הרכב המנועי המופיע במדריך זה מתייחס לעולים, לקטינים חוזרים, לאזרחים עולים ולתושבי קבע.
- לגבי תושבי חוץ (במעמד א/2, א/3 ו-ב/1) - זכויותיהם לרכב הן כזכויותיהם של תיירים (ראו מדריך מכס לתייר).

7. מסים על רכב

עולים המייבאים רכב לישראל על שמם או רוכשים אותו בארץ ממחסן רישוי של יבואני הרכב, פטורים מתשלום מס קנייה, אך חייבים בתשלום מכס בשיעור 50% + מע"מ (75% מסים במרוכז), בתנאים הבאים:

- הרכב הוא מתוצר ומדגם, שאושרו ליבוא על ידי משרד התחבורה.
- לבירורים - יש לפנות למחלקת התקינה במשרד התחבורה.
- לקבלת אישור ליבוא הרכב הספציפי, יש לפנות למשרד התחבורה באמצעות אתר האינטרנט - www.mot.gov.il.
- הרכב יובא לישראל לא יאוחר מתום 3 שנים מיום כניסתם של הזכאים לישראל.
- העולים היו בעלי רישיון נהיגה תקף מארץ המגורים האחרונה, ערב כניסתם לישראל.
- העולים הם בעלי רישיון נהיגה בר-תוקף בישראל.
- עולים יכולים לנהוג בשנה הראשונה בארץ עם הרישיון הזר שבבעלותם.

8. מיסוי ירוק ברכישת רכב

לעולים שירכשו או ייבאו רכב שמועד ייצורו החל מ-1.107 ואילך, יופחתו מסכום המס שנקבע לגבי הרכב סכומים ב-ש, כמפורט בטבלה שלפניכם. זאת בהתאם לדרגת זיהום האוויר של הרכב, כפי שנקבע על-ידי משרד התחבורה:

דרגת זיהום האוויר	ציון ירוק	סכום ההפחתה ב-ש"ש"
1	0-50	9,918
2	51-130	9,918
3	131-150	9,092
4	151-170	7,934
5	171-175	6,943
6	176-180	6,116
7	181-185	5,456
8	186-190	4,793
9	191-195	4,298
10	196-200	3,638

11	201-205	3,306
12	206-210	2,645
13	211-220	2,149
14	221-250	1,322
15	251-400	0

9. זכויות בני זוג ברכישת רכב

בני-זוג, אף אם שניהם זכאים, יוכלו לשחרר רכב אחד בלבד בתשלום מסים מופחתים, ואין לאף אחד מלבדם הזכות לנהוג בו.

- העברת בעלות על רכב מעולים לאנשים שאינם זכאים לפטור ממסים, לפני תום תקופת ההגבלה של 4 שנים, תתאפשר בתנאים הבאים:
 - לאחר תשלום יתרת המסים החלים.
 - רק לאחר שחלפה שנה מיום שחרור הרכב לראשונה מפיקוח המכס.
- אם הרכב נמכר לעולים אחרים, הזכאים לפטור ממסים על רכב, תירשם להם תקופת הגבלה של 4 שנים מיום ההעברה.
- עולים ששחררו אופנוע בזכויות, יכולים לשחרר רכב בתשלום מסים מופחתים, אם מתקיימים כל התנאים הבאים:
 - תקופת הזכאות טרם הסתיימה.
 - העולים שילמו את יתרת המסים בעבור האופנוע.
 - חלפה שנה אחת לפחות מיום שהאופנוע שוחרר מפיקוח המכס.

10. פריטים שייבואם אסור

יש פריטים שייבואם אסור לחלוטין. הנה דוגמאות לפריטים כאלו:

- סכין, חוץ מאולר וסכין שנועדה לשמש במקצוע, במלאכה, בעסק, לצורכי בית, או למטרה כשרה אחרת.
- משבש מד מהירות לייזר.
- כלי ירייה דמוי עט, או דמוי אקדח הזנקה, או המופעל בגז וכלים אחרים.
- מכל גז מדמיע, בצורת כלי ירייה.
- משחקי מזל או הימור אסורים.
- חומרי נפץ וחומרים מתלקחים, יצורים חיים כגון נחשי צפע, וטובין מסוכנים דומים.
- טובין, שהם כלים מן הסוג המשמש להכנת סם מסוכן או לצריכתו.

11. פריטים שייבואם מותנה באישור הרשות המוסמכת

ישנם פריטים שייבואם אסור לחלוטין. לרשימת הפריטים האסורים בייבוא לחץ כאן. להלן פירוט הרשויות המוסמכות ביחס לפריטים המיובאים באופן תדיר:

המוצרים	הרשות המוסמכת	טלפון	מייל
רחפן	משרד התקשורת+ משרד התחבורה-רשות שדות התעופה	03-5198282 03-9774521	requests@moc.gov.il gendela@mot.gov.il
מוצרי תקשורת, מוניטורים לתינוקות, שלטים, וכיוצא באלה	משרד התקשורת	03-5198282	requests@moc.gov.il
צמחים, זרעים	משרד החקלאות-אישור הגנת הצומח	03-9681587	בית דגן, קבלת קהל במשרד ביום ד' 830-1500
חיות מחמד	משרד החקלאות-שירותים וטרינריים	03-9485461	Mankal@moag.gov.il
נשק וחלקי נשק	משרד לביטחון פנים	077-2324444	מענה טלפוני בימים א-ה 800-1700 ו' 800-1200
גריל גז	משרד הכלכלה	074-7502300	Tkina.imp@economy.gov.il
קסדות, חלקי חילוף לרכב	משרד התחבורה	*5678	rechev@mot.gov.il
מסמני לייזר	משרד הכלכלה	*6680	Dina.bliiti@economy.gov.il
קורקינט ממונע, אופניים השמליים	משרד התחבורה	*5678	rechev@mot.gov.il

שימו לב! חל איסור לייבא לישראל מוצרי טבק ועישון כהגדרתם בחוק איסור פרסומת והגבלת השיווק של מוצרי טבק ועישון, תשמ"ג-1983 (להלן- חוק איסור פרסומת) שאינם ארוזים ומסומנים עפ"י חוק איסור פרסומת והכללים שנקבעו ע"י משרד הבריאות.

לפני היבוא, מומלץ לבדוק עם הרשות המוסמכת הרלוונטית את הקריטריונים התקפים, וכן את הצורך בקבלת אישור/רישיון יבוא.

12. קבלת מידע

- לקבלת מידע בישראל - ניתן לפנות למשרד מכס הקרוב לאזור המגורים.
- כמו-כן ניתן לפנות בדואר אלקטרוני לכתובת: Matan_MeidaYe@taxes.gov.il.

לנוחותכם: רשימת משרדי המכס ומע"מ (שפועלות בהם יחידות יבוא אישי)

מספר טלפון	הכתובת	מיל	בית המכס
074-7612731 מענה טלפוני בין השעות 13:00-15:00	שער הנמל 3, תיבת דואר 245, חיפה 31002	Matan_MeidaYe@taxes.gov.il	חיפה
074-7611666	רח' ישראל גלילי 3א, תיבת דואר 4242, ראשון לציון 75142	יבוא אישי yim@taxes.gov.il	מרכז
074-7611989/7/5/8 074-7611990	רחוב הבנאים 2 (בנין הפורום), אשדוד 77102	YIA@taxes.gov.il	אשדוד
074-7612251/2/3/4/5/6	רחוב כנפי נשרים 66, תיבת דואר 34014, ירושלים 91340	מח' דיפלומטים: diplomatjerusalem@taxes.gov.il מח' ערבויות: arvuyotjerusalem@taxes.gov.il מח' רכב: vehiclejerusalem@taxes.gov.il	ירושלים
074-7611720/1/2/3/4	בית המכס נמל התעופה בן גוריון, לוד		נתב"ג
074-7611535	נמל אילת, תיבת דואר 131, אילת	GabiSh@taxes.gov.il	אילת

דף זה עודכן לאחרונה בתאריך 19.07.2021